

Medlemsbladet 1

2017

NR

SVENSK FÖRENING FÖR OBSTETRIK & GYNEKOLOGI
Swedish Society of Obstetrics and Gynecology

***Vad har hänt under
SPUR-året 2016?***

***Subspecialisering inom
fetomaternell medicin***

MEDLEMSBLADET

Ansvarig utgivare: Liselott Andersson
Tel: 0920-28 03 11, alt vx 0920-28 20 00

Layout: Moniqa Frisell

All korrespondens ställs till föreningen:

SFOG-Kansliet, Drottninggatan 55, 2 tr

111 21 Stockholm

Tel: 08-440 01 75

Susanne Lundin och Diana Mickels

E-post: kansliet@sfog.se

Internet: www.sfog.se

Annonser: Liselott Andersson

E-post: liselott.andersson@sfog.se

Platsannonser hemsidan: kansliet@sfog.se

SFOGs styrelse 2017:

Ordförande: Andreas Herbst

VO Kvinnosjukvård, Skånes Universitetssjukhus

Tel: 040-33 20 86

E-post: andreas.herbst@sfog.se

Vice ordförande: Eva Uustal

Kvinnokliniken Linköping

E-post: eva.uustal@sfog.se

Facklig sekreterare:

Helena Kopp Kallner

Tel: 070-440 20 70

E-post: helena.kopp-kallner@ki.se

Skattmästare: Bengt Karlsson

KK, Sjukhuset Varberg

Tel: 0340-48 12 56

E-post: bengt.karlsson@sfog.se

Vetenskaplig sekreterare: PG Larsson

Skövde

E-post: p-g.larssonl@vregion.se

ARGUS: Ove Axelsson

KK, Akademiska sjukhuset, Uppsala

751 85 Uppsala

E-post: ove.axelsson@kbh.uu.se

Utbildningssekreterare: Ellika Andolf

Karolinska Institutet, Danderyds sjukhus

Tel: 08-123 550 00

E-post: ellika.andolf@ds.se

Redaktör för Medlemsbladet:

Liselott Andersson

Sunderby sjukhus, Luleå

Tel: 0920-28 03 11, alt vx 0920-28 20 00

E-post: liselott.andersson@sfog.se

Ledamot/Webbansvarig: Lars Ladfors

Kvinnokliniken, SU/Sahlgrenska Östra

Tel: 031-343 57 34

E-post: lars.ladfors@sfog.se

Ledamot: Kristina Nordquist

Kvinnosjukvården, Östersunds sjukhus

E-post: kristina.nordquist@sfog.se

Ledamot/Yngre representant:

Paulina Arntyr Hellgren

KK, Universitetssjukhuset Örebro

Tel: 019-602 20 01

E-post:

paulina.arntyr.hellgren@regionorebrolan.se

Tryck: Elanders

ISSN 0284-8031

— Ordförande har ordet —

Kära kollegor!

Sitter en bit in i januari på ett hotellrum i ett Stockholm där de juldekorationer, som väl ändå snart är dags att ta ned, är på väg att blåsa bort i kulingen. Tack för förtroendet att under de kommande två åren få vara ordförande i vår förening – det ska bli spännande, och säkert en hel del arbete!

SFOGs styrelse kan förstås inte åstadkomma det vi alla önskar från vår förening utan ett stort engagemang av många fler. Vill gå direkt på sak och vädja om hjälp i en angelägen fråga! Vi saknar nu AR-grupper för de inom vår specialitet centrala områdena gynekologisk cancer och gynekologisk kirurgi – och dessa grupper behövs.

Arbets- och referensgrupperna inom vår förening fyller flera viktiga funktioner. Det är i stor utsträckning i dessa grupper som det blir verkstad av SFOGs föresats att främja utvecklingen inom obstetrik och gynekologi. Vår förening behöver dessa grupper av kollegor med särskilt intresse, kompetens och engagemang inom alla de olika områden som vår specialitet utgör. Denna detaljkunskap inom olika områden behövs också

för att SFOG ska kunna fullgöra sin roll som remissinstans. Vi i styrelsen kan förstås inte ha detaljkunskap om allt, även om vi gärna vill tro det.

Vi har nu också tagit på oss att i SFOGs regi, genom AR-grupperna, tillgodose det utbud av kurser som behövs för att kunna utbilda våra ST-kollegor till specialister inom Obstetrik och Gynekologi. Stort tack till alla er som planerat utbildningarna för 2017, som nu våra ST-läkare fördelats på! Vi håller tummarna för att allt ska fungera fint!

Den operativa träningen under ST är en kritisk faktor för unga kollegor, och OGU driver ett lovtärbete för att förbättra denna. För detta behövs dock också engagemang av specialister och mer seniora kollegor inom den operativa gynekologin. Inom tumörkirurgin har vi ju dessutom en subspecialisering, och utbildningsnämnden behöver för detta en AR-grupp i tumörkirurgi att stämma av med, och rekrytera examinatoreer från.

Vi har idag 17 AR-grupper i SFOG. Det finns breda grupper som perinatal-ARG, som innefattar det mesta inom obstetrik, och mer nischade grupper som

I DETTA NUMMER

Vad har hänt under SPUR-året 2016?	6
Peter Palsternacka	8
Subspecialisering inom fetomaternell medicin	9
OGUs ordförande informerar	11
Kallese till årsmötet 2017	13
Valberedning för OGU 2017	14
Verksamhetsberättelse för OGU	15
Jämförelse nuvarande och reviderade stadgar OGU	18
Specialisttentamen 2016	21
Rapport från ENTOG-utbytet i Turin, maj 2016	23
Tant Trattkantarells kåseri	24
Bakre Fornix	28

Författarinstruktioner

Manus skickas via e-post till redaktören:

liselott.andersson@sfog.se. För att säkerställa att ditt bidrag kommer med i önskat nr – skicka in det i god tid innan manusstopp. Om tveksamheter kontakta redaktören via mail eller SFOGs kansli.

Följande regler underlättar processen.

1. Vi kan ta emot de flesta filer från ordbehandlingsprogram för Mac och PC. Alla tabeller och diagram skickas som separata filer i formatet jpg, tif, eps (Power Point är ett bildvisningsprogram och Excel ett kalkylprogram.) **Skicka inte PDF-filer om de inte är färdiglayoutade och högupplösta.**
2. Gör inga egna avstavningar utan låt texten flöda över automatiskt till nästa rad (detta gäller vare sig om det finns avstavningsprogram eller inte).
3. Gör en blankrad mellan varje nytt stycke.
4. Använd programmets tabuleringsfunktion vid inskrivning av tabeller, inte mellanslagstangenten.

5. Använd inte egen design i texten i form av ovanliga typsnitt, understrykningar, fetstil eller dylikt. Det medför ett avsevärt arbete att leta efter dolda koder i texten. Ange hellre i ett medföljande dokument hur typografin önskas utformad.

6. **Kom ihåg att skicka med logotyper och bilder som egna bildfiler.** Bilder monterade i Word är bara skärmbilder som inte lämpar sig för tryck. Bildfiler bör ha en upplösning på 300 dpi för att göra sig bra i tryck. De flesta typer av bildformat kan tas emot. De vanligaste bildformaten som används i tidningen är jpg, tif eller eps.

7. **Om du tar bilder med digitalkamera, använd kamerans högsta upplösning.**

8. Plocka inte bilder från nätet, de har allt för dålig upplösning för att kunna tryckas. ■

Mödra-Mortalitets-ARG, och Robson-ARG. Dock är det ett problem om så stora delar av vår specialitet som behandling av gynekologisk cancer och gynekologisk kirurgi inte är representerade genom AR-grupper i vår förening. Det är idag en skevhet på nationella och nordiska möten, där det kommer in betydligt fler obstetriska än gynekologiskt inriktade abstracts.

Tumör-ARG lades nyligen ned pga. dålig återväxt i gruppen med lågt delta-gande vid möten. Jag vill verkligen tacka er som varit engagerade i denna grupp, och gjort viktiga insatser för vår specialitet och subspecialiteten! Inga uppdrag ska behöva vara eviga, men ersättare behövs.

För benign gynekologisk kirurgi har det endast funnits en AR-grupp för minimalinvasiv kirurgi, som nu inte heller är minimal utan nedlagd. Jag uppfattade att skäl till detta var att minimalinvasiv kirurgi inte längre var något nytt och speciellt, utan etablerade metoder som nu utgör en väsentlig del av den kirurgi vi utför. Men även de stora etablerade områdena i vår specialitet behöver bevakas.

Det görs mycket nationellt inom operativ gynekologi, inte minst genom arbetet med gyn-OP-registrets olika delar, liksom det finns många aktiva arbetsgrupper på regional (RCC) och nationell nivå (SweGCG) kring gynekologisk cancer. Kanske finns här redan personer och kontaktnät som grund för AR-grupper?

Jag vet från hemmaplan att tumörkirurgerna arbetar mycket, och att alla

kirurger trivs bäst bakom sitt munskydd, men hoppas att det finns personer som också vill engagera sig på ett nationellt plan. Det är ju faktiskt både kul och givande att ingå i ett nätverk med kollegor från olika landsändar med samma intresseområde, och ger en möjlighet att åstadkomma saker inom det område man brinner för. Inte minst för yngre specialister eller blivande subspecialister kan detta vara värdefulla nätverk. AR-grupperna brukar ha möten ett par gånger per år, dvs. inte oftare än att man kan ha möjlighet att vara med – om inte varje gång så kanske varannan.

Ni som skulle kunna tänka er att vara med och nystarta AR-grupper för gynekologisk cancer eller gynekologisk kirurgi – tänk inte för länge! Skriv ett mail till SFOGs kansli eller kontakta nytillträdde ARGUS Ove Axelsson och meddela ert intresse! Det hade varit bra om vi kan få in namn på intresserade under den kommande månaden, så ska vi försöka hjälpa till med uppstart.

Idag har jag varit på ett möte med företrädare för SKL, SBF och graviditetsregistret. Graviditetsregistret är ju det nationella kvalitetsregister som skapats för obstetrikern genom sammanslagning av mödravård, fosterdiagnostik och förlossning, och täcker därmed hela vårdkedjan. Registret ger oss goda möjligheter att hämta ut kvalitetsdata, jämföra oss mellan regioner och sjukhus, och studera effekter av förbättringsåtgärder. Vi har nu 90 % täckning i vårt land, och vi hop-

pas att nationell täckning ska uppnås i år. I sju landsting har nu även SVEUS-projektet tagit fram intressanta och användbara data från förlossningsvården, där en case-mix justering av data givit ytterligare skärpa vid jämförelse av resultat från kliniker med olika populationer (en funktion som nu även graviditetsregistret lagt till), och kan även ge information om komplikationer som föranlett vård på andra kliniker än förlossningsklinikerna. Vid dagens möte uppfattade jag en enighet kring vikten av att det pågående SVEUS-projektet inte får innebära minskad anslutning till graviditetsregistret. Under det kommande året kan samarbete mellan dessa databaser med olika källor vara en möjlighet. På lång sikt kanske det inte är realistiskt med två parallella register, och jag vill värna om graviditetsregistret, som täcker hela vårdkedjan, och har en stark förankring bland medlemmarna i vår förening, som fortsatt grundkälla för våra obstetriska kvalitetsdata.

Till sist vill jag tacka Lotti Helström, Annika Strandell och Matts Olovsson för era långa och hängivna insatser i styrelsen – det har varit kul att jobba tillsammans med er! Nu ser vi som är kvar i styrelsen fram emot att få arbeta tillsammans med Eva Uustal, Ove Axelsson och PG Larsson - hjärtligt välkomna!

Stockholm, 12 januari 2016

Andreas Herbst ■

SFOG-kurser hösten 2016

Obs att kurserna enbart annonseras på hemsidan.

Sista datum för anmälan är 1 mars.

REDAKTÖRENS RUTA

Bidrag till Medlemsbladet tas tacksamt emot men observera filformatet! Underverk kan stundtals göras dock inte mirakel. Se f. ö. anvisningar. När detta nummer kommer semester jag troligen i norra Goa, Indien. Inte minst maten är värd en resa dit. Här kommer ett recept på Indisk linssoppa, Dhal.

Liselott Andersson

Redaktör för SFOGs Medlemsblad

Följande tider gäller för medlemsbladet 2017:

Nr	Deadline	Utkommer
Nr 2	13 mars	vecka 16
Nr 3	8 maj	vecka 24
Nr 4	18 september	vecka 43
Nr 5	6 november	vecka 50

Manus skickas via epost till:

Redaktör Liselott Andersson

Epost: liselott.andersson@sfog.se

Verksamhetsområde obstetrik och gynekologi Sunderby sjukhus
971 80 Luleå

Telefon: 0920-28 03 11 alternativt sök via växeln 0920-28 20 00

Adressändring skall göras till:

SFOG-Kansliet • Drottninggatan 55 • 111 21 Stockholm
eller kansliet@sfog.se

Nya medlemmar

Anastasia Drakou, Kristianstad

Disa Blomstrand, Gällivare

Gavriil Prekas, Kalmar

Carolina Tingsten, Danderyd

Pegah Karimi, Stockholm

Lisa Öberg, Gävle

Spyridakis Chrysostomou, Borås

Jaine Augustinsson, Kristianstad

Sandra Lindström, Jönköping

Sara Carlqvist, Kalmar

Nina Krivosija, Stockholm

Indisk linssoppa/dhal

0,5 dl olja

1 gul lök, finhackad

2 vitlöksklyftor, finhackade

0,5 msk spiskummin

1 msk garam masala

0,5 tsk chiliflakes

Lite gurkmeja

2 lagerblad

2 dl röda linser

2 l höns- eller grönsaksbuljong

1 lime, saften

Färsk koriander

Gör så här:

1. Fräs lök och vitlök i olja någon minut utan att det tar färg.
2. Häll i kryddorna och fräs ytterligare 1 minut.
3. Häll i linser och buljong och låt puttra 30 minuter.
4. Smaka av med limejuice, salt och peppar.
5. Lägg ner plockad koriander innan servering.

— Brev från utbildningssekreteraren —

Hej!

Nu känns det här med att vara utbildningssekreterare inte alls svårt och krångligt längre. Aldrig någonsin har jag tidigare i mitt liv haft två administratörer till hjälp.

Nästan alla ST-kurser är nu klara och deltagarna har fått reda på tid och plats. Alla deltagare som fått anmälningssmail måste dock gå in och anmäla sig så vi vet vilka som kommer. Det räcker inte med att ni har fått en plats. Ni måste också bekräfta att ni kommer.

ST-kurserna organiseras ju med hjälp av ARGgrupperna och det blev därför ett problem när Tumör-ARG blev vilande. Att tumör-ARG blivit vilande beror på att många tumörkirurger är engagerade i andra sammanslutningar och inte har tid att vara med i fler. Men vi har haft kontakt med någon som förmodligen kommer att åta sig kurserna, sannolikt samma veckor som planerat. Så håll ut ni som

har kommit med på en kurs i Gynekologisk cancer inklusive screening. Och svara på ert anmälningssmail. Vår målsättning är att kursen skall ske på utsatt plats.

Vad beträffar fortbildningskurserna så flyter de som går i vår på. Ansökningstiden för att anordna en kurs i höst gick ut den 31/12. Vi har bara fått anmälan om fyra kurser. Det är möjligt att behovet är mindre när ST-läkarna har egna kurser. Men om någon vill göra en kurs till i höst är hen välkommen att höra av sig. Även specialisterna behöver kurser. Vi har hittills fått förslag på följande kurser: Endometrios, högriskobstetrik, gynekologiska blödningsrubbningar och reproduktionsmedicin med kirurgi.

Med anledning av det vill jag påminna om NFOG-kursen rörande hormoner som äger rum i Köpenhamn i slutet av april. Den är kraftigt subventionerad och

därför billig. Det är endast två dagar så man behöver inte vara ledig en hel vecka! Och Köpenhamn på våren! Anmälan finns på hemsidan.

Vi har också i Utbildningsnämnden diskuterat att man skulle kunna tillåta ST-arbeten som inte är rent obstetriskt-gynekologiska under en prøvotid av två år. Man kan skicka arbetet för bedömning till mig. Det måste dock fortfarande vara högst 8 år gammalt, publicerat, skrivet på svenska eller engelska och vid en svensk fakultet. Det får inte vara gjort under grundutbildningen. Det innebär dock att man fortfarande måste skicka in det vid anmälan och att vi tittar på det under våren, ev. kan man då kräva viss revidering. Dessutom måste man försvara det i samband med ST-examen.

Ellika

Nu är det dags att föreslå Berndt Kjessler-pristagare 2017

2016 års Berndt Kjessler-pristagare Christina Bergh.

Priset, som 2014 höjdes till 15 000 kronor, instiftades 1996 i samband med att Berndt Kjessler avgick som ARGUS och kommer att delas ut under SFOG-veckan i Stockholm 28-31/8. Priset skall tilldelas "en person, som i Berndt Kjesslers anda gjort berömliga insatser för undervisning och utveckling inom obstetrik och gynekologi".

SFOGs styrelse vill således få in förslag på förtjänstfulla personer till detta pris. Förslaget bör innehålla väsentliga personuppgifter samt en kort motivering. Förslagen skall skickas till kansliet@sfog.se före den 1 april 2017.

Andreas Herbst

SFOGs ordförande

Vad har hänt under SPUR-året 2016?

SPUR är vår läkarledda inspektionsverksamhet där professionen granskar kvaliteten på ST-utbildningen. År 2015 har vi inom SFOG beslutat att SPUR-inspektionerna skall schemaläggas av SPUR-samordnaren för att säkerställa att varje utbildningsenhet blir inspekterad vart 5:e år enligt socialstyrelsens SOSFS 2015:8.

SPUR inspektioner under 2016

Under året 2016 har nio av våra runt 40 kliniker som utbildar ST-läkare SPUR-granskats, se tabell. Ett stort tack till våra SPUR-inspektörer Anna Pohjanen, Anne Ekeryd-Andalen, Elle Wågström, Hannelore Wenkeler, Karin Hildén, Kerstin Jonsson, Lotta Wassén, Monika Windling, Ninnie Borendal Wodlin, Olov Grankvist, René Bangshøj & Serney Bööj!

Samtliga SPUR-rapporter ligger på Lipus hemsida, gå in där och tar reda på t ex vilken klinik som har fått det fina omdömet "God teoretisk utbildning.Handledningen väl fungerande och ibland schemalagd. Ambitiöst introduk-

tionsprogram som följs. Tillräckliga men inte övermäktiga volymer. Bred kompetens och god bemanning på kliniken. Gott akademiskt klimat. God trivsel!"

Hur ser ett SPUR-år ut?

De senaste tre åren har vi utarbetat följande rutin runt SPUR-verksamheten inom SFOG:

- Info om SPUR-verksamhet i SFOGs Medlemsblad Nr 1
- Varje år genomförs 7-9 SPUR-inspektioner
- Vecka 35: SPUR-info på SNÄV-mötet i samband med SFOG-veckan, framöver planeras även information på verksamhetsmötet
- Under vecka 36 påbörjas planeringen för följande års SPUR-schema
- Under oktober månad mailas SPUR-schemat ut
- Oktober/november: Kalibreringsmöte för SPUR inspektörer
- Någon gång under året: SPUR-samordnarmöte med övriga specialistföreningar

Kalibreringsmöte

2016 har vi för första gång haft ett kalibreringsmöte, en utbildningsdag för alla SFOGs SPUR-inspektörer. Vi har bl.a. diskuterat Lipus' och SFOGs nya check-listor enligt SOSFS 2015:8, funderat på hur vi kan ta med bra lärdomar från en inspekterad klinik till studierektorerna i SNÄV, få en bättre förankring mellan specialistexamen och SPUR-inspektion och framförallt gemensamt bedömt en klinik enligt Lipus-checklistan för att våra bedömningar ska bli så likvärdiga som möjligt – en "kalibrering".

Att bli SPUR-inspektör

Nu är vi 15 kollegor som är aktiva som SPUR-inspektörer. Om ni skulle vara intresserade av att bli SPUR-inspektör, hör av er till SPUR-samordnaren. SPUR-inspektörsutbildning är en en-dags-utbildning som organiseras och bekostas av Lipus. Nya SPUR-inspektörer behöver fr.o.m. nu godkännas av SFOG-styrelsen. En SPUR-inspektion tar 2-3 dagar, den inspekterade kliniken står via

Kalibreringsmöte 161125 i Stockholm, från vänster: Anna Lindqvist, Lotta Wassén, Anne Ekeryd-Andalen, Serney Bööj, Elle Wågström, Verena Sengpiel, Olov Grankvist, Kerstin Jonsson, Ninnie Borendal Wodlin & Anna Pohjanen

Lipus för resekostnader och lön under den tiden. De flesta inspektörer inspekterar 1-2 kliniker/år. Dessutom är det ett kalibreringsmöte/år.

SPUR inspektioner planerade för 2017

I tabellen ser ni vilka kliniker som ska inspekteras under 2017.

Hur går en SPUR-inspektion till? Kliniken och inspektörsparet kommer överens om tid för inspektionen. Beroende på klinikens storlek och organisation (ev. verksamhet på två tomter/i två olika städer) brukar inspektionen ta 2-4 dagar. Verksamhetschefen skriver kontrakt med Lipus. Inspektionen faktureras till självkostnadspris plus moms. Själva inspektionen består av en digitaliserad enkätundersökning som sänds till alla ST-läkare, handledare, studierektorer samt verksamhetschefer vid den kvinno-klinik som skall inspekteras. Det är jätteviktigt att alla besvarar enkäten och att svaren kommer in i tid! Enkäterna sammanställs av Lipus och resultaten skickas till inspektörsparet. SPUR-inspektörerna kontrollerar bland annat att de formella kraven uppfylls, att patientunderlagets sammansättning och bredd garanterar en fullgod ST-utbildning och att det finns tillräckligt många speciallistläkare med rätt kompetens på kliniken. Inspektionen på plats omfattar rundgång på kliniken, intervjuer med de olika svarandegrupperna var för sig och avslutas med en samsynsdiskussion kring de slutsatser och rekommendationer som inspektörerna kommit fram till. Resultaten sammanfattas i en skriftlig rapport. Innan slutrapporten publiceras skickas den för påseende till den inspekterade kliniken.

Tänk på att syftet med SPUR-inspektion är att sätta fokus på ST-utbildningen och få förslag på hur verksamheten och organisationen kan förbättra utbildningsförutsättningarna!

Verena Sengpiel, SPUR-samordnare
(verena.sengpiel@obgyn.gu.se)

SFOGs SPUR schema

Klinik		2015	2016	2017	2018	2019
Blekinge, Karlskrona	2011					
Borås, SÄS	2011					
Eksjö						
Eskilstuna, Mälarsjukhuset						
Falun	2008					
Gävle						
Göteborg, SU	2005					
Halmstad	2014					
Helsingborg	2010					
Hudiksvall						
Jönköping	2011					
Kalmar						
Karlskoga/Örebro						
Karlstad	2014					
Kristianstad/Ystad	2011					
Linköping						
Lycksele (med Umeå)						
Malmö/Lund	2011					
Norrköping						
Nyköping						
Skaraborg, Skövde, Skas						
Skellefteå	2008					
Sollefteå (med Ö-vik och Sundsvall)	2011					
Sthlm Danderyd	2006					
Sthlm Karolinska (Huddinge/Solna)	2007					
Sthlm Södersjukhuset	2004					
Sthlm Södertälje						
Sunderbyn, Luleå						
Sundsvall (med Ö-vik och Sollefteå)	2010					
Trollhättan, NÄL						
Umeå (med Lycksele)	2006					
Uppsala	2007					
Varberg	2013					
Visby, Gotland						
Värnamo						
Västervik	2006					
Västerås	2013					
Växjö	2007					
Örnsköldsvik (med Sundsvall och Sollefteå)	2010					
Östersund	2005					
Örebro	2007					
Antal inspektioner/år	8	9	8 (9)	7 (9)	8	

Peter Palsternacka

I vår region har vi slagit ihop de två kvinnoklinikerna till en. Det har ju prövats på många ställen och sällan med strålande resultat, men vi vill självfallet också vara progressiva. Sjukhusen ligger sju mil från varandra, och verksamhetschefen, som ska ha en fot på varje ställe, får ju gå ner i rejäl spagat. Nu inleder vi ofta ett inlägg med "Nu när vi blivit en klinik...", som en form av världslig trosbekännelse. Tyvärr känner jag inte längre flera av mina klinikkollegor, varken till namn eller utseende, men det kanske ordnar sig med tiden.

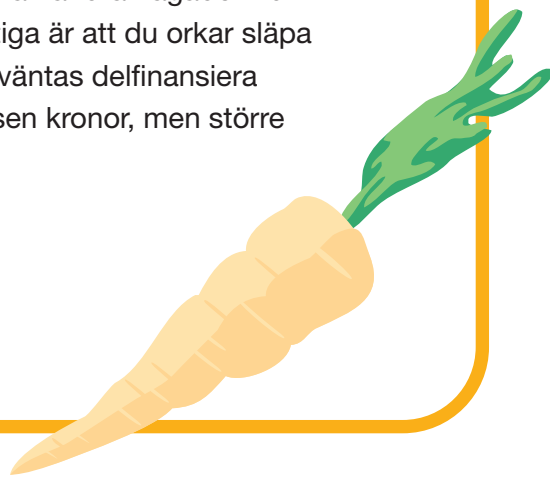
I sammanslagningen klarade sig i alla fall driftnämnden, d.v.s. de politiker som styr och övervakar, ganska bra. De är alltså 18 st med ersättare. Jag har nu tänkt skriva en opera där jag klipper in inslag från andra operor. Den utslitna medicinjournen kommer in och sjunger "Nessum Dorma", i "Valkyrieritten" hämtas andra fallna jourkämpar till ett överjordiskt paradiset där de festar och går jour, och i bakgrunden vandrar driftnämndens 18 ledamöter, släpande på bord och stolar, medan de gnolar på "Fångarnas kör" ur Nebukadnessar.

Jag är övertygad om att detta kan bli en konstnärlig och ekonomisk framgång. Tyvärr verkar jag ensam om det, för alla tillfrågade har vänligt men bestämt tackat nej till medverkan i min opera.

Jag öppnar därför för ansökningar från andra hågade. Du behöver inte vara så tonsäker, det viktiga är att du orkar släpa ett bord över scenen. Intresserade förväntas delfinansiera denna föreställning med minst fem tusen kronor, men större bidrag är självfallet inte ovälkomna.

Peter Palsternacka

Librettist, regissör, baryton mm.

Subspecialisering inom fetomaternell medicin

Blivande mödrar i Sverige idag blir äldre och äldre, vilket medför ökade komplikationsrisker. Vi har dessutom en invandring från utvecklingsländer som bidrar till obstetriska frågeställningar, vilka kräver större internmedicinska kunskaper. Den medicinska utvecklingen gör att vi får fler och fler kvinnor med medicinska åkommor som tidigare inte haft möjlighet att bli gravida, men som nu har möjlighet till graviditet. Vidare har det de senaste åren varit en explosionsartad utveckling inom det fostermedicinska fältet med utökade behandlingsmöjligheter. Då Sverige till ytan är ett stort land, men med få invånare och då många av de mest komplicerade graviditeterna är väldigt sällsynta krävs högre kompetens över landet och ett ökat samarbete avseende vård av patienter och utbildning av personal mellan de obstetriska enheterna i landet. Sammantaget bidrar detta till behovet av en formaliserad fortbildning som höjer den obstetriska kompetensen och ökar det nationella samarbetet kring svåra obstetriska frågeställningar.

Syftet med en subspecialisering är således att öka kompetensen över landet och

Ylva Carlsson, M.D., PhD., vård-
enhetsöverläkare obstetriskt ultraljud
Sahlgrenska Universitetssjukhuset/
Östra,
Mårten Alkmark, M.D., överläkare
och sektionschef komplicerad
graviditet Sahlgrenska
Universitetssjukhuset/Östra och
Malin Strand, M.D., överläkare
Sunderbyns sjukhus Luleå.

att den som genomgår programmet skall kunna föra vidare sina kunskaper och verka som senior rådgivare inom sin enhet. Subspecialiseringen skall vara till för och intressant för alla färdiga specialister som arbetar på en enhet med akut obstetrisk verksamhet. Tanken är att kompetensen som erhålls skall vara grunden till att vara förlossningsöverläkare på ett länsjukhus eller ingå i det obstetriska teamet på ett universitetssjukhus. För obstetiker som inte genomgår denna subspecialisering skall det finnas ett fullgott utbud av vidareutbildningskurser inom SFOGs regi. Vi ser en stor nytta av

att inom ramen för den individuella subspecialiseringsplanen arbeta inom både universitetssjukhus och icke-universitetssjukhus och vi önskar vidare verka för att ett större ömsesidigt utbyte sker.

I Storbritannien har det sedan många år funnits en subspecialitet ”Maternal and Fetal Medicine” som arrangeras i Royal College of Obstetricians and Gynaecologists (RCOG) regi. Liknande subspecialisering finns i USA och både American College of Obstetricians and Gynaecologists (ACOG) och RCOG har underorganisationer i Maternal and Fetal Medicine. Inom Norden finns en formaliserad subspecialisering inom perinatalmedicin i Finland och inom fetalmicin i Danmark. Inom Sverige finns redan två formaliserade subspecialiseringar inom reproduktionsmedicin och inom gynekologisk tumörkirurgi med cancer-vård.

Inom svensk obstetrik har man diskuterat en subspecialisering inom fetomaternell medicin sedan 2008, men tyvärr har man av olika skäl skrinlagt planerna. Behovet av organiserad fortbildning, vilket enligt läkarförbundets sammanställningar bara växer, samt en önskan om att höja nivån på svensk obstetrik i största allmänhet kvarstår dock. Syftet med en subspecialisering inom fetomaternell medicin är således att få till en kvalitetshöjning samt att etablera en strukturerad efterutbildning inom området. Detta nya försök stöds nu av SFOGs styrelse, Perinatal-ARG, Ultra-ARG samt SFOGs utbildningsnämnd.

Gruppen består av representanter från landets Universitetssjukhus samt från två länsdelssjukhus; Falun och Luleå. Under våren 2015 arbetade gruppen fram grundstrukturen för ett utbildningsprogram, som är strukturerat för att vara i

överensstämmelse med motsvarande sub-specialiseringsprogram inom SFOGs regi och med krav som motsvarar internationell standard. Detta utbildningsprogram bygger vidare på ST-utbildningen i obstetrik och gynekologi inom Sverige. Utbildningens mål och förutsättningar inom subspecialiteten har därför anpassats till svenska förhållanden av arbetsgruppen.

Vi har nu presenterat programmet för SFOGs utbildningsnämnd, Ultra-ARG och Perinatal-ARG. Vi har fått värdefulla synpunkter, men framför allt klartecken från samtliga utskott inom SFOG att slutföra det vi påbörjat. Detta arbete, som

innebär att ta fram ett detaljerat curriculum, utbildningsplan och loggbok kommer att fortsätta under våren 2017.

Sammanfattningsvis är alltså inte detta utbildningsprogram enbart tänkt för läkare på universitetssjukhus. Tvärtom är ett stort syfte att höja nivån på hela Sveriges obstetrik. Gruppens representanter från länsdelssjukhus har således en viktig roll. Dock är det ju viktigt att få med universitetsklinikerna, då de kommer att få stå för stora delar av utbildningsprogrammet.

Välkomna att höra av er med tankar och synpunkter till gruppen!
ylva.carlsson@vgregion.se

- 1) Ylva Carlsson, Göteborg
- 2) Maria Nelander, Uppsala
- 3) Sofie Graner, Stockholm
- 4) Jana Brodzki, Lund
- 5) Michaela Granfors, Stockholm
- 6) Karin Hildén, Örebro
- 7) Lina Bergman, Falun
- 8) Mårten Alkmark, Göteborg
- 9) Erika Timby, Umeå alt Nadine Raab Umeå
- 10) Malin Strand, Luleå
- 11) Eric Hildebrand, Linköping
- 12) Karl Kristiansen, Lund

OGUs ordförande informerar

Bästa medlemmar,

Inför jul- och nyårshelgerna kände jag nyligen samma gamla gnagande känsla som för mig brukar återkomma ungefär vid den tiden: Gör jag tillräckligt för min omgivning? För de som inte är lika lyckligt lottade som jag råkar vara i mitt liv just nu? Jag uttrycker min ilska över rasism och dåligt skött vård på sociala medier. Jag har gått med i asylgruppen Örebro men aldrig hunnit till något möte. Jag hade tänkt att jag skulle sätta mig in i hur man blir en god man och avsätta tid för detta. RFSL borde jag också engagera mig i och Kvinnojouren! OGU:s förra ordförande Mahsa Nordqvist skrev en mycket bra ledare om hur ”duktiga” många av oss försöker sträva efter att vara, men varför lägger vi denna stora press på oss själva? För min egen del tror jag motivationen består av att försöka motverka orättvisa, där jag tycker mig se den i samhället. Samtidigt hör jag min kära mormors röst i huvudet: Om du inte tar hand om dig själv först, kommer du inte ha ork att ta hand om någon annan heller!

Mycket av OGU-styrelsens tid i höstas gick i alla fall åt till att planera 2017. Vi fortsätter att arbeta för en bättre ST-utbildning med fokus på bättre utbildningsmiljö enligt SYLFs rekommendationer för ST, bättre forskningsmöjligheter och bättre kirurgisk träning. Närmast kommer ett möte med Studierektorsnätverket (SNÄV) i januari för genomgång och diskussion kring OGU-enkätens resultat. Sedan följer presentation på verksamhetsmötet i Stockholm för alla landets verksamhetschefer och professorer. Fortsatt representation i Utbildningsnämnden och SFOGs styrelse ger oss också chansen att fortsätta påverka det nya ST-kurssystemet och

strategiska mål för framtidens ST-utbildning i Sverige. Under 2017 kommer vi också att få möjlighet att träffa de SPUR-inspektörer som granskar våra ST-utbildningar ute i landet och därigenom harmonisera OGU/SFOGs syn på ST-utbildningen med dem som faktiskt granskar oss och kommer med rekommendationer till verksamheterna. Vår övriga ledamot Anders Royton, har valts in som OGU-representant i SNAKS (Svenskt nätverk för nationella kliniska studier inom Ob/Gyn) och ingår i en av de arbetsgrupper som håller på med sammanslagningen av Gynop- och GKR-registren. Han verkar där för ett fortsatt ST-perspektiv och för att man i de större sammanhangen ska se även oss ST-läkare som en potentiell forskningsresurs.

Det nya ST-kurspaketet kommer att få ta stor plats på årets OGU-dagar i Helsingborg i april. Det övergripande temat på dagarna blir annars antenatal obstetrik. Anmälan till dagarna kommer att öppna snart enligt annonsen som också finns publicerad i detta nummer. Under OGU-dagarna kommer även OGU:s årsmöte att hållas enligt kallelsen i detta nummer. Vi har i år en ny nominerad ledamot till sekreterarposten i styrelsen som ni kan läsa om i hennes egna presentation i detta blad. Väl mötta på årsmötet i Helsingborg! Närmare sommarens blir det sedan dags för ST-examen i Örebro och ENTOG-utbytet till Slovenien. Referat från 2016 års examen och utbyte publiceras även dessa i detta nummer av Medlemsbladet. Efter sommaren kommer vi att få möjlighet att resa till Stockholm för SFOG-veckan 2017. Maja Weinryb från SÖS är OGU:s representant i organisationskommittén och

bevakar programmets utformning för att så få viktiga moment för oss ST-läkare som möjligt, ska krocka. Hon har rekryterat flera andra lokala ST-läkare som hjälper till både med de sociala arrangemangen, OGU-kursen om gynekologiska maligniteter och OGU-symposiet om könsstympning. Tack för allt ert arbete på förhand, det ska bli mycket kul att få ta del av programmet på plats!

Sedan kom så jul- och nyårshelgen och jag jourade min beskärda del nätter och obekväma tider. Under min lediga tid hann jag umgås en hel del med familj och vänner varav flera uttryckte liknande frustration som jag känt i december; att inte räkna till för alla som vi trodde skulle behöva det mest. Men skillnaden mellan oss var att flera av dem jag umgicks med inte heller kände att de till vardags gjorde något meningsfullt på jobbet. Som läkare har jag under helgerna fått möjlighet att träffa kvinnor som jag lätt kunde relatera till med smärtor och kriser som inte så sällan drabbar oss i fertil ålder direkt eller indirekt genom vår partner. Jag har stöttat en mamma genom en förlösning av ett dödfött barn, jag har tagit hand om en tung missbrukare på LVM-vård med buksmärter och jag har fått vara med om en hel del lyckliga slut på förlösningen. Mitt nyårslofte i år får bli att fortsätta försöka göra gott på jobbet och så får alla andra extra engagemang komma i andra hand. Som tur är har jag ett yrke där jag verkligen ges chansen att verkligen finnas där för många som verkligen behöver hjälpen!

Varma hälsningar,
Paulina Arntyr Hellgren
Ordförande i OGU

Missa inte tillfället att besöka vackra Helsingborg och träffa ST-kollegor från hela landet

Konferensen hålls på Hotell Radisson och på kvällen blir det middag och underhållning

Gör din anmälan och läs mer på vår hemsida **ogudagarna.se**

Vi ser fram emot att träffa er!

Antenatal obstetrik, **24-25 april**

Graviditetsdiabetes - *Claes Ignell*

Endokrinologi under graviditet - *Jerker Nederman*

Preeklampsi - *Ulrik Dolberg Andersson*

Prematurbörd - *Åsa Leijonhufvud*

Förlossningsrädsla - *Katri Nieminen*

Immunisering och fetomaternell blödning - *Lars Thurn*

Infektioner under graviditet - *Karin Pettersson*

Övervikt under graviditet - *Marie Blomberg*

Induktion av förlossning - *Andreas Herbst*

Sök anslag från NFOG!

Du kan söka anslag från NFOG-fund för

- Klinik- eller forskningsbesök utanför Sverige
- Projektarbete i utvecklingsländer
- Kurser utanför Sverige
- Forsknings- eller klinikprojekt i samarbete med andra nordiska länder

Obs! Sista ansökningsdag 1/3! För ansökan, gå in på

http://www.nfog.org/nfog_fund.shtml.

KALLELSE TILL ÅRSMÖTET 2017

**Medlemmarna i Obstetrik och Gynekologer under Utbildning
(OGU) kallas härmed till årsmöte**

Tid: tisdagen den 25/4, klockan 10.45 – 11.45.

Plats: Radisson Blu Metropol Hotel, Helsingborg

Föredragningslista

Mötet öppnas

Val av ordförande och två justeringspersoner för årsmötet

Anmälan av övriga ärenden

Styrelsens verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2016

Kassörens ekonomiska redogörelse för 2016

Fråga om godkännande av verksamhetsåret 2016

Beslut om reviderade stadgar

Val av ny styrelseledamot

Val av valberedning

Verksamhetsplan för verksamhetsåret 2017

Information från utbildningsnämnden

Information från de internationellt ansvariga

Övriga ärenden

OGUs ST-dagar 2018 i Hudiksvall

Tid och plats för nästa årsmöte

Mötet avslutas

Vid årsmötet är tid avsatt för diskussion. Alla medlemmar är välkomna att delta.

Om ni vill att styrelsen skall förbereda ett övrigt ärende, vänligen kontakta ordföranden Paulina Arntyr Hellgren i förväg:

paulina.arntyr-hellgren@regionorebrolan.se.

Väl mött!

Valberedningens förslag till styrelse och valberedning för OGU 2017

Paulina Arntyr Hellgren, ordförande och SFOG-representant	fortsatt mandat
Elin Svensk, vice ordförande	fortsatt mandat
Therese Friis, sekreterare	nyval
Eric Lagerström, kassör	omval
Lovisa Högberg, utbildnings- och forskningsansvarig och representant i utbildningsnämnden	fortsatt mandat
Andrea Jonsdotter, utbildnings- och forskningsansvarig och representant i utbildningsnämnden	fortsatt mandat
Maja Weinryb, internationell representant	fortsatt mandat
Anna-Karin Jacobsson, internationell representant	omval
Hanna Toorell, webbansvarig	fortsatt mandat
Anders Royton, övrig ledamot	fortsatt mandat

Till valberedningen för kommande verksamhetsår föreslås:

Mahsa Nordqvist, Lina Bergman, Emma Råsmark Röpke, Ida Bergman och Hrund Thorhallsdotter.

Sekreterare

Therese Friis

Mitt namn är Therese Friis och jag är inne på fjärde året av min ST vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, där jag även läste till läkare. Min AT och de två första åren av ST inom obstetrik och gynekologi gjorde jag dock på Hudiksvalls sjukhus. Jag har därmed fått erfarenhet av hur olika ST-utbildningen kan se ut vid en mindre klinik och en större på ett universitetssjukhus. Med den bakgrunden, samt utifrån att jag har ett intresse för utvecklingsarbete, både när det gäller vår ST-utbildning men även av arbetsförhållanden och arbetsmiljö, tror jag att OGU kan vara en bra plattform för mig.

Hösten 2014 flyttade vår familj från Hudiksvall till Uppsala, där jag även är född och uppvuxen. För närvarande är jag föräldraledig med andra barnet. På fritiden syr jag gärna kläder till barnen, odlar under säsong eller njuter av livet i stugan i Hälsingland.

Jag ser fram emot ett givande arbete i OGU:s styrelse och hoppas få träffa så många som möjligt av er vid OGU-dagarna i Helsingborg i april!

Verksamhetsberättelse för OGU

Obstetiker och Gynekologer under Utbildning 2016

Organisation och stadgar

Obstetiker och Gynekologer under Utbildning (OGU) är en intressegrupp inom Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG). Medlemskap i OGU förutsätter medlemskap i SFOG. OGU vänder sig till blivande specialister och nyblivna specialister med upp till två års erfarenhet. SFOGs stadgar gäller i alla tillämpliga delar även OGU:s verksamhet, men OGU:s egna stadgar har fastställts under 2012. Medlemskap betalas inte separat till OGU, utan direkt till SFOG, då OGU:s ekonomi är integrerad med SFOGs ekonomi.

Styrelsen 2016

Styrelsen har under 2016 bestått av:

Paulina Arntyr Hellgren, ordförande, och representant i SFOGs styrelse. OGU-representant i vetenskapliga kommittén för SFOG-veckan 2016 i Örebro.

Elin Svensk, vice ordförande. Ansvarig för OGU:s ST-dagar i Hudiksvall 2018.

Susanna Falgren, sekreterare. Ansvarig för OGU:s ST-dagar i Helsingborg 2017. Delaktig i arbetet med OGU-enkäten 2016.

Eric Lagerström, kassör. Ansvarig för OGU:s bidrag till Medlemsbladet. Delaktig i arbetet med OGU-enkäten 2016.

Hanna Toorell, web-ansvarig.

Lovisa Brehmer, representant i Utbildningsnämnden. Delaktig i genomförandet av ST-tentamen i Stockholm 2016.

Andrea Jonsdotter, representant i Utbildningsnämnden. Delaktig i genomförandet av ST-tentamen i Stockholm 2016. Delaktig i arbetet med OGU-enkäten 2016.

Maja Weinryb, ansvarig för internationella frågor med fokus Europa/ENTOG. OGU:s representant på möten med

Svenskt Kirurgiskt Råd. OGU-representant i gruppen som planerar SFOG-veckan 2017 i Stockholm.

Anna-Karin Jacobsson, ansvarig för internationella frågor med fokus Norden/NFYOG. Ansvarig för arbetet med OGU-enkäten 2016.

Anders Royton, övrig ledamot. OGU:s representant i SNAKS, Svenskt Nätverk för Nationella Kliniska Studier inom Ob/Gyn. OGU:s representant i styrgruppen för GynOp-registret.

Styrelsemöten

Under 2016 har styrelsen haft fem fysiska möten och ett telefonmöte:

160226: Styrelsemöte, Stockholm

160420: Styrelsemöte, Malmö

160606: Telefonmöte

160829: Styrelsemöte i samband med SFOG-veckan, Örebro

160912-13: Styrelsemöte och strategimöte, Äventyrens Ö, Vaxholm, Stockholm

161209: Styrelsemöte, Stockholm

Ekonomi

OGU:s ekonomi ligger under SFOGs bestämmande, och budgeten styrs efter planerade aktiviteter och storleken på styrelsen. De största kostnadsposterna är resor till styrelsemöten. Den geografiska spridningen på styrelseledamöter är stor. Kostnaderna i övrigt är som förväntat och följer de riktlinjer som upprättats.

Allmänt

Stora delar av OGU:s styrelse har under 2016 arbetat intensivt med årets OGU-enkät. Denna mailades ut under årets första kvartal till både ST-läkare och alla specialister som hade sin mailadress registrerad i SFOGs medlemsregister. Fokus för frågorna i år var förutom utbildnings-

miljö, också kirurgisk träning och forskning. Analysen har fortsatt under året och resultaten har redovisats i Medlemsbladet (MB) nummer 4 och 5. Preliminära resultat presenterades för Studierektorsnätverket (SNÄV) under SFOG-veckan samt på verksamhetsmötet samma vecka. Spridningen av resultaten till relevanta grupper fortgår.

OGU har under 2016 fortsatt med sitt strategiska arbete att lyfta våra två huvudfrågor för tillfället: Förbättrad kirurgisk träning för alla ST-läkare samt att skapa strukturer för att ge fler av oss chansen att forska. På SFOG-styrelsens uppdrag arrangerade vi förenings-symposiet om forskning på SFOG-veckan i Örebro. Detta innehöll flera inspirerande föreläsningar om hur man kan förbättra förutsättningarna för forskning för kliniskt verksamma läkare. Vi har också en fortsatt dialog med SFOGs utbildningsnämnd hur vi på bästa sätt kan fånga upp de ST-läkare i Sverige som är intresserade av fortsatt forskning när de gör sitt ST-arbete. Det finns bland annat förslag på en handledardatabas på SFOGs hemsida.

I förbindelse med framtagandet av SFOGs nya ST-kurspaket har OGU varit drivande för att vi skulle få en kurs med kirurgiskt tema och sammankallat gamla kurshållare inom området för framtagandet av kursen "Kirurgisk teknik för blivande gynekologer". Denna kurs tror vi kommer att bli en viktig pusselbit i hur vi som ST-läkare ska känna oss bättre förberedda för kirurgisk verksamhet på våra hemkliniker och därmed också kunna ta större plats som operatörer. OGU-enkätens resultat visar glädjande nog att en hel del initiativ för strukturerad kirurgisk träning har initierats ute i landet och att

en tredjedel av ST-läkarna känner till att denna initierades efter OGU:s tidigare kampanj "Ge kniven vidare". Fortsatt lobbande för en strukturerad kirurgisk träning, som visar sig ge bättre självskattade kirurgiska kunskaper vid sista året av ST, har vi drivit i utbildningsnämnden, i SFOG:s styrelse, mot Studierektorsnätverket (SNÄV) och på verksamhetsmötet i september. OGU har representerats av ordföranden Paulina Arntyr Hellgren på årets verksamhetsmöten. Vi har också fortsatt arbetet med att sprida det nya kirurgiska appendixet till Utbildningsnämndens checklistor som publicerades på hemsidan i höstas. Detta innehåller en sammanfattning av de ingrepp som man enats om är rimligt att vi ska klara vid specialistexamen. Ingreppen är destillerade ur Socialstyrelsens målbeskrivning för vår ST-utbildning

enligt föreskrifterna från 2015.

I varje nummer av MB försöker vi summera våra aktuella projekt för att hålla våra medlemmar informerade. Vi annonserar om kommande konferenser, stipendier och utbyten och tar även in referat från bland annat våra nationella möten, internationella utbyten och ST-examen. Vi har fortsatt arbetet med att hålla vår hemsida så användarvänlig och uppdaterad som möjligt, samt försöker hålla vår Facebook-sida levande. OGU har också drivit på för att mer information om det nya ST-kurspaketet ska ut via alla SFOG:s kanaler till våra medlemmar. Vi har presenterat OGU:s verksamhet och försökt delge handfasta tips till nya kollegor på ABC-kursen i Uppsala och Örebro.

Vår vision fortsätter att vara "En ST-utbildning i världsklass!"

Representation i SFOG:s styrelse

OGU har en representant i SFOG:s styrelse som träffas 10 gånger per år. Efter valberedningens förslag väljs representanten in vid SFOG:s årsmöte för en mandatperiod på två år. Paulina Arntyr Hellgren valdes in som efterträdare till Mahsa Nordqvist i samband med SFOG:s årsmöte på SFOG-veckan 2015 och tillträdde januari 2016.

Utbildningsfrågor och Utbildningsnämnden

Under 2016 har OGU-styrelsen varit representerad i Utbildningsnämnden av Lovisa Brehmer och Andrea Jonsdotter. Genom detta har OGU kunnat vara med och påverka flertalet beslut som tagits. Bland annat har vi varit mycket delaktiga i utformningen av det nya kurspaketet. Detta kommer nu att startas upp från

och med våren 2017. Det nya ST-programmet innebär att våra kurser har omarbetats så att alla kurser ska vara standardiserade för alla ST-läkare och vikarierande underläkare. ST-kurserna är utformade så att de ska täcka in alla 12 målbeskrivningspunkter specifika för vår specialitet.

Vi deltar också i arbetet med planera och genomföra ST-tentamen. Detta för att kunna bevaka och påverka att denna läggs på en adekvat nivå för oss som ST-läkare.

Vi har även börjat granska ultraljudskunskaperna hos ST-läkarna nationellt. Arbeta pågår just nu för att ev även där få till en checklista och/eller appendix för att säkerställa kvalitet och en mer standardiserad kunskapsnivå nationellt.

OGUs ST-dagar

OGUs ST-dagar var 2016 i Malmö.

Temat för årets ST-dagar var vulva. I vackra lokaler i gamla Hovrätten anordnades föreläsningar inom STI, Benigna tillstånd i vulva, vulvacancer och vulvasmärter. Dessutom livligt diskuterade ämnen som kvinnlig könsstympning/omskärelse och myten om mödomshinnan. Slutligen också en upplyftande föreläsning i sexologi. Föreläsningarna anordnades för att täcka delmål 8/8c kring vulvasjukdomar, vilket många ST-läkare haft svårt att täcka med kurs pga. platsbrist, och kursintyg delades ut. OGU-symposiet handlade om strukturerad kirurgisk träning, med inspirerande exempel från Falun och SöS. OGUs årsmöte genomfördes, den gamla styrelsen avtackades för sitt hårda och idéella arbete, och nya medlemmar valdes in. Det sociala programmet bjöd på middag, underhållning och dans.

SFOG-veckan

2016 års SFOG-vecka gick av stapeln i Örebro. OGUs ordförande Paulina Arntyr Hellgren satt som representant i Örebro universitets vetenskapliga kommitté som lade programmet för SFOG-veckan. Lokala ST-läkare i Örebro var i samråd med OGUs styrelse, ansvariga för

att ordna en ST-kurs om STI samt ett OGU-symposium om abort i ett historiskt och internationellt perspektiv. På uppdrag av SFOGs styrelse arrangerade OGU i år också SFOGs föreningssymposium. Vi fortsatte att spinna vidare på föregående års agenda som handlar om fler läkare till forskningen och titeln var i år "Forskande läkare – guldgruva eller saltgruva?".

Under tisdagskvällen arrangerade ST-läkarna i Örebro också en uppskattad gemensam kvällsaktivitet och middag för alla SFOG-veckans deltagare på Örebro Slott med lindy hop dans och historiska tillbakablickar.

Internationellt Arbete

Maja Weinryb och Anna-Karin Jacobson blev, under årsmötet 2016, invalda i OGU-styrelsen. Maja blev internationellt ansvarig med område Europa, fokus på ENTOGs verksamhet och utbyte. Anna-Karin blev NFYOG-representant. Anna-Karin och Maja har deltagit i ENTOG. ENTOG arbetar för närvarande med en process för att ta fram ett konsensusdokument kring vad som bör ingå i specialistutbildningen inom obstetrik och gynekologi i ett försök att på sikt harmonisera specialistutbildningarna inom Europa. ENTOG-utbytet flyttades med kort varsel från Turkiet till Torino pga att EBCOG-konferensen flyttades och att dessa evenemang i år samordnades. Åsa Krensler från Södersjukhuset deltog i utbytet och har skrivit en reseberättelse om sitt utbyte. Maja Weinryb representerade Sverige under ENTOGs årsmöte. År 2017 sker utbytet till Slovenien och i år har det varit mer reklam för utbytet för att rekrytera fler intressenter.

NFYOG har haft tre möten under året. Man har främst fortsatt arbetet med en gemensam nordisk utbildningsbank om laparoskopisk träning. Förhoppningen är att det ska kunna samlas på NFOGs hemsida. Ordförande Anne Catherine Hoffgaard Munk annonserade sin avgång senast hösten 2016.

Andra mötet hölls i juni i Helsingfors i samband med 2016 års NFOG-kon-

gress. Tyvärr kunde inte Anna-Karin närvara pga. flygstrejken men en annan intresserad svensk ST-läkare, Elisabeth Rosén deltog i mötet. Kongressen var mycket lyckad med många kunniga föreläsare.

Därefter har ännu ett möte hållits i Oslo i november. På detta möte deltog även denna gång Elisabeth Rosén och hon valdes nu in som ny ordförande för NFYOG. Elisabeth sitter för närvarande inte med i svenska OGU-styrelsen men deltog i vårt senaste möte och kommer framöver att delta vid behov. Nästa NFYOG-möte planeras i Köpenhamn samband med NFOG educational course "Hormones – friend or foe?" 27-28 april.

Sammanfattat av
Elin Svensk

Vice Ordförande, OGU

Jämförelse nuvarande och *reviderade* stadgar OGU

Intressegruppens art

§ 1

Obstetrik och Gynekologer under Utbildning (OGU) är en intressegrupp inom Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG), vilken utgör sektionen för Obstetrik och Gynekologi inom Svenska Läkaresällskapet och är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund. Intressegruppen startades 1994. Intressegruppens engelskspråkiga benämning skall vara Trainees in gynecology and obstetrics.

Nytt förslag

Obstetrik och Gynekologer under Utbildning (OGU) är en intressegrupp inom Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG), vilken utgör sektionen för Obstetrik och Gynekologi inom Svenska Läkaresällskapet och är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund. Intressegruppen startades 1994. Intressegruppens engelskspråkiga benämning skall vara Trainees in **Obstetrics and Gynecology**.

OGUs syfte

§ 2

OGUs uppgift är att värna och arbeta för bra utbildning och goda arbetsförhållanden för ST-läkare inom obstetrik och gynekologi. OGU skall även avge utlåtanden och/eller handlägga ärenden som av SFOG hänskjutits till intressegruppen och verka för ett välfungerande ST-nätverk.

Medlemskap

§ 3

Medlemskap i OGU förutsätter medlemskap i SFOG. Om den nya medlemmen är en blivande specialist (max två års erfarenhet) inom obstetrik och gynekologi, blir personen automatiskt medlem i OGU. Till medlem i OGU kan också väljas läkare som arbetar inom verksamhetsområdet obstetrik och gynekologi eller med särskilt intresse för detta. Medlem av föreningen bör även vara medlem i Svenska Läkaresällskapet och bör tillhöra Sveriges Läkarförbund. Styrelseledamot i föreningen skall också vara ledamot av Svenska Läkaresällskapet och medlem i Sveriges Läkarförbund.

Nytt förslag

Medlemskap i OGU förutsätter medlemskap i SFOG. Om den nya medlemmen är en blivande specialist **alternativt nybliven specialist (sedan max två år)** inom obstetrik och gynekologi, blir personen automatiskt medlem i OGU. Till medlem i OGU kan också väljas läkare som arbetar inom verksamhetsområdet obstetrik och gynekologi eller med särskilt intresse för detta. Medlem av föreningen bör även vara medlem i Svenska Läkaresällskapet och bör tillhöra Sveriges Läkarförbund. Styrelseledamot i föreningen skall också vara ledamot av Svenska Läkaresällskapet och medlem i Sveriges Läkarförbund.

Intressegruppens årsmöte

§ 4

Kallelse och föredragningslista till årsmötet skall publiceras åtkomligt för föreningen senast en månad före årsmötet. Vid Intressegruppens årsmöte skall följande ämnen behandlas:

1. Val av ordförande och två justeringsmän för mötet
2. Styrelsens verksamhetsberättelse
3. Kassörens ekonomiska redogörelse
4. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen och kassören
5. Val av styrelse samt valberedning
6. Övriga ärenden
7. Protokoll från årsmötet föres av styrelsens sekreterare.

Nytt förslag

Kallelse och föredragningslista till årsmötet skall publiceras åtkomligt för föreningen senast en månad före årsmötet. Vid Intressegruppens årsmöte skall följande ämnen behandlas:

1. Val av ordförande och två **justeringspersoner** för mötet
2. Styrelsens verksamhetsberättelse
3. Kassörens ekonomiska redogörelse
4. Fråga om **medlemmar godkänner OGU:s verksamhet och plan för kommande år**
5. Val av styrelse samt valberedning
6. Övriga ärenden
7. Protokoll från årsmötet föres av styrelsens sekreterare.

Styrelse

§ 5

Intressegruppens angelägenheter handhas av en vid årsmötet vald styrelse som skall bestå av ordförande, vice ordförande, sekreterare, ansvarig för utbildningsfrågor, ansvarig för internationella frågor, kassör, ansvarig för kommunikationsfrågor, ansvarig för medlemsregister samt två övriga medlemmar. Första mandatperioden är två år och omval sker med mandatperiod på ett år i taget, förutom ordförande som väljs på två år. Det åligger ordföranden att efter val av nya styrelsemedlemmar insända uppgift om de valdas namn och adress till SFOG.

Nytt förslag

Intressegruppens angelägenheter handhas av en vid årsmötet vald styrelse som skall bestå av ordförande, vice ordförande, sekreterare, ansvarig för utbildningsfrågor, ansvarig för internationella frågor, kassör, ansvarig för kommunikationsfrågor, ansvarig för medlemsregister samt två övriga medlemmar. Första mandatperioden är två år och omval sker med mandatperiod på ett år i taget, förutom ordförande som väljs på två år. Det åligger ordföranden att efter val av nya styrelsemedlemmar insända uppgift om de valdas namn och adress till SFOG. **Alla styrelsemedlemmar skall också redovisa jäv enligt SFOG:s jävsblankett.**

Samman kallande och beslut

§ 6

Ordförande åligger att minst två veckor i förväg sammankalla till styrelsemöte. Styrelsen är beslutsmäktig om minst halva antalet ledamöter är närvarande. Ordföranden leder styrelsens sammanträden och upprättar föredragningslista till sammanträden och årsmöte. Beslut fattas via majoritetsbeslut. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Vid styrelsesammanträde skall protokoll föras.

Nytt förslag

Ordförande åligger att minst två veckor i förväg sammankalla till styrelsemöte. Styrelsen är beslutsmäktig om minst halva antalet ledamöter är närvarande. Ordföranden leder styrelsens sammanträden och upprättar föredragningslista till sammanträden och årsmöte. Beslut fattas via majoritetsbeslut. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Vid styrelsesammanträde skall protokoll föras. **Ordföranden, eller av styrelsen delegerad person, undertecknar handlingar upprättade i styrelsens namn.**

§ 7

Styrelsen ger ett förslag på representant till SFOGs valberedning. Ordföranden, eller av styrelsen delegerad person, undertecknar handlingar upprättade i styrelsens namn.

Nytt förslag

Styrelsen ger ett förslag på **OGU-representant** till SFOGs valberedning **genom att skicka in till SFOGs valberedning.**

Sekreteraren

§ 8

Sekreteraren för protokoll vid styrelsens sammanträden samt åtgärdslista.

Nytt förslag

Sekreteraren för protokoll vid styrelsens sammanträden samt **skriver** åtgärdslista.

Utbildningsansvarig

§ 9

Den utbildningsansvarige skall bevaka utbildningsfrågor inom intressegruppen samt delta i SFOGs utbildningsnämnds arbete.

Nytt förslag

Den utbildningsansvarige skall bevaka utbildningsfrågor inom intressegruppen samt delta i SFOGs utbildningsnämnds arbete **inklusive framtagandet av ST-examen.**

Kassör

§ 10

OGUs ekonomi är integrerad med SFOGs ekonomi. SFOG beviljar ekonomisk medel på förslag från OGUs styrelse och står som ekonomisk garant. Utbetalningar sköts enligt SFOGs rutiner och attesteras vid behov av OGUs kassör. Om underskott uppstår meddelas SFOGs styrelse. OGUs styrelse är gemensamt ekonomiskt ansvariga. Räkenskapsåret följer SFOGs och sträcker sig från 1a januari till 31a december. Kassören lämnar en ekonomisk redogörelse till årsmötet och SFOG.

OGUs valberedning

§ 11

Valberedningen skall bestå av två personer. Dessa väljs vid årsmötet för ett år. Valberedningen bereder förslag till styrelseposter till årsmötet.

Nytt förslag

Valberedningen skall bestå av minst två personer. Dessa väljs vid årsmötet för ett år **och arbetar enligt framtagen arbetsbeskrivning.** Valberedningen bereder förslag till styrelseposter **inför årsmötet nästföljande år.**

OGUs ST-dagar

§ 13

Varje år anordnas två utbildningsdagar i OGUs regi. Temat för dessa dagar och var de anordnas varierar från år till år. Styrelsen är delaktig, men huvudansvaret ligger på en lokal organisationskommitté.

SFOG-veckan

§ 14

OGU skall ha med en representant i SFOG-veckans vetenskapliga kommitté. OGU ansvarar för delar av det vetenskapliga programmet, i första hand riktat till OGUs medlemmar, tillsammans med den lokala vetenskapliga kommittén. OGU ansvarar även för att det finns ett riktat socialt program för OGUs medlemmar under konferensen.

Nytt förslag

OGU skall ha med en representant i SFOG-veckans vetenskapliga kommitté. OGU ansvarar för delar av det vetenskapliga programmet, i första hand riktat till OGUs medlemmar. OGU ansvarar även för att det finns ett riktat socialt program för OGUs medlemmar under konferensen.

European Network of Trainees of Obstetrics and Gynaecology (ENTOG)

§ 15

Styrelsen utser en representant som närvara vid ENTOGs årsmöten. OGU förmedlar årligen stipendier till ENTOGs utbytesprogram.

Nordic Federation of Young Obstetricians and Gynaecologists (NFYOG)

§ 16

Intressegruppen ingår tillsammans med Danmarks, Islands, Norges och Finlands motsvarigheter som medlemmar i NFYOG. Intresseföreningens ansvariga för internationella frågor, alternativt en medlem utsedd av styrelsen, vilken rapporterar till styrelsen, ingår som styrelseledamot i NFYOG.

Stadgebestämmelser

§ 17

Ändringar av dessa stadgar beslutas endast vid årsmöte, där ärendet tagits upp på föredragandelistan och förslaget varit utsänt med denna. För beslut krävs instämmande av minst två tredjedelar av antalet närvarande medlemmar. Ändringar av stadgarna skall träda i kraft efter beslut på årsmötet.

Nominera till OGUs handledarpris 2017

Ibland träffar man på kollegor som med sitt goda, rentav enastående, handledarskap gör sig förtjänta av lite extra uppmärksamhet. Av denna anledning finns OGU-priset. Det är instiftat för att uppmärksamma de som inom ramen för vår specialitet och framförallt vår specialistutbildning uppmuntrar, underlättar och främjar utbildningen av ST-läkare och vikarierande underläkare.

2016 tilldelades Jan Johnsen, överläkare KK Ystad, OGU-priset för sitt brinnande undervisningsintresse inom framförallt ultraljudskonsten.

Nu börjar det bli dags att nominera 2017 års pristagare. Skicka in namn på den du/ni vill nominera, tjänsteställe och motivering till Eric Lagerström i OGU-styrelsen senast 1/5 på mail elagerstr_m@hotmail.com.

Vinnaren av årets handledarpris kommer att tillkännages på banketten på SFOG-veckan i Stockholm.

Specialisttentamen 2016

Med ett något stressat uttryck frågar den seniore ST-läkaren mig: "Do you also have final exams in Sweden?" Nja, säger jag, de flesta specialiteter har nog inte det, vi har en frivillig inom gynekologi och obstetrik. "Voluntarily?" Han tittar upp från andra sidan operationsbordet och ser ytterst misstroende ut.

Under hösten 2015 när jag och några ST-kollegor bestämde oss för att skriva ST-tentan våren 2016 tedde det sig som en bra idé. Måndag 16 maj undrade jag varför jag i hela friden frivilligt ville utsätta mig för detta och fredag kväll 20 maj 2016 var jag totalt slutkörd efter en tre dagar lång provning och sov 12 timmar i sträck.

Ja varför i hela friden gör man något sådant frivilligt? De flesta specialistläkare i Sverige klarar sig utmärkt utan att någonsin blivit examinerade genom en sammanfattande sluttentamen. Är det ett bekräftelsebehov? Tvång från kliniken? Typ A-personlighet?

Personligen har jag alltid gillat att få bevis på att man kan det man förväntas kunna men har aldrig haft disciplinen att läsa på intressanta fall eller nya ARG-rapporter kontinuerligt utan att ha något krav på mig och där är jag nog i majoritet. Hur många känner inte igen ARG-rapporten om koagulation under graviditet som bara ligger på nattduksbordet med hundörat på sidan 5, från början lysande röd men under tidens gång mer och mer grå av damm och fylld av dåligt samvete? Varför har Sverige blivit ett land där vi inte längre examineras på fakta utan själva väntas ta fullt ansvar för att vi lär oss den kunskap vi behöver? Har det gått för långt? Är det därför som över 50 ST-läkare inom gynekologi och obstetrik i Sverige frivilligt varje år sätter sig i den utmanande och svettiga situationen att genomgå ett tre dagar långt eldprov? Detta för att bevisa sina samlade kunskaper för, märk väl, sina egna seniora kollegor. Jo, eftersom Sverige inte har något

formaliserat system för att examinera ST-läkare genom tentamen har vår specialistförening själva, halvt ideellt, tagit ansvaret för att examinera sina yngre kollegor. Det är ju också en underlig drift egentligen om man tänker efter. Finns det någon annan arbetskategori som tar ett sådant stort personligt ansvar för sin professionella utveckling?

Nyligen hörde jag att regeringen överväger att återinföra mer faktabaserad kontroll inom utbildningsväsendet. Gammaldags eller en nödvändig återgång till saker vi faktiskt har blivit sämre på?

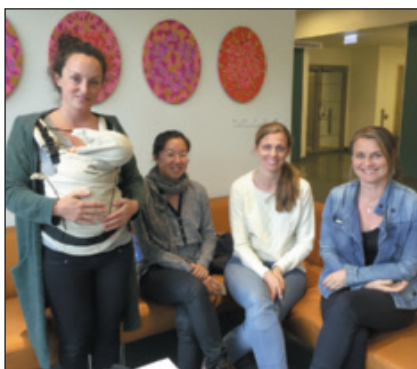
Kirurg ST-läkaren mitt emot mig börjar förhöra den assisterande medicinstudenten på bukens anatomi när operationen fortskrider. I den stunden är jag tacksam att jag är här på min kirurgrandning som ST-läkare och redan självklart förväntas kunna saker som vad utrymmet mellan magsäck och pankreas heter, den embryonala utvecklingen av tjocktarmen och kunna beskriva a. Coeliacus förlopp från aorta ut till bukorganen. Självt har jag ytterst begränsade kunskaper i hur bukens anatomi ter sig och jag tror faktiskt aldrig att jag lärde mig det där på riktigt under läkarprogrammet. "Vad duktig du är på anatomi" säger jag. "It's my job" svarar ST-läkaren förvånad. I andra lägen kommer jag inte undan. Det diskuteras nervskador av urinblåsan vid amputation av bakre vaginalväggen och professorn och verksamhetschefen på kli-

niken vänder sig mot mig inför övriga kollegor och konstaterar frågande – "I guess this is your field?". Jag tänker att ikväll ska jag nog försöka ladda ner någon sorts anatomiapp och i alla fall (igen) läsa på om gynorganen.

Den tre dagar långa tentamen, som i år genomfördes på Sahlgrenska universitetssjukhuset / Kvinnokliniken Östra sjukhuset i Göteborg i maj 2016, lockade alltså i år igen över 50 ST-läkare eller nyblivna specialister. Efter tidigare feedback fanns det både kaffe och smörgåsar så det räckte hela första dagen under den skriftliga tentamen. Andra dagens praktiska övningar eller OSCE var minutiöst planerade för att vi alla skulle få genomgå 4 olika stationer. Absolut den mest nervösa biten men väldigt skönt då man var klar och kunde gå hem. Nu var man nästan i hamn – bara tredje dagens presentation och opponering av ST-arbeten kvar. På fredag eftermiddag var det dags att få beskedet om man blivit godkänd eller inte. Person efter person kom ut ur rummet där man fick träffa utbildningsnämnden (de flesta med ett stort leende på läpparna) och vi kunde konstatera att 2016 års specialistexamen var avklarad!

Trots fortsatt bristande anatomikunskaper och kliniskt undermålig jämfört med mina sydafrikanska kirurgkollegor kan jag i alla fall stolt deklarerat att jag minsann också genomgått specialisttentamen och fått OK-stämpeln för att fortsätta min karriär som specialist. En stor eloge och ett stort tack till utbildningsnämnden och examinatorerna som åter igen säkert och professionellt lotsat oss igenom dessa tre dagar. Den största elogen dock till mina nyblivna specialistkollegor som med bravur klarat sin långa specialistutbildning. Hurra!

Lina Bergman ■

**Vill du prova hur det är att vara ST-läkare
i ett annat EU-land?**

Nyfiken på ett internationellt perspektiv på OBGYN?

Vill du lära dig mer och ha roligt?

Ta chansen! sök ENTOG utbyte i Slovenien 29/5-3/6

Sista ansökningsdag 29 januari 2017.

Mer info finns på entog2017.eu.

Ansök med motivationsbrev till OGU:s styrelses ledamot med ansvar för
internationella frågor majaweinryb@gmail.com

STIFTELSEN
FÖR UTBILDNING
OCH UTVECKLING
INOM OBSTETRIK
OCH GYNEKOLOGI

**Stiftelsen hanterar ansökningar fortlöpande under året med
besked inom en månad (utom sommartid).**

www.stiftelsen.org/KK_Stiftelsen/Valkommen.html

Rapport från ENTOG-utbytet i Turin, maj 2016

Som tur var tipsade min kollega och nytilträdde OGU-ledamot Maja Weinryb om ENTOG-utbytet till Turin som jag anmälde mig till. Väl på plats visade det sig att de två platser per land som ENTOG erbjuder ST-läkare är betydligt mer konkurrensutsatta i övriga europeiska länder där många sökande graderas efter meriter eller personliga brev. Själva utbytet äger rum tre dagar i maj och detta år i Turin. Via mail fick man information om att infinna sig söndag kväll för välkomstmiddag.

Vi blev tilldelade en lokal ST-läkare att bo hos som också kom och hämtade vid centralstationen. Jag, tillsammans med två holländskor, bodde hos två trevliga italienska ST-läkare som delade lägenhet. Själva det medicinska programmet började på måndag morgon på Italiens främsta sjukhus för kvinnosjukvård. Där har man anesthesiologer och neonatologer anställda men all annan medicinsk kompetens tillhandahålls från intilliggande akutsjukhus. Föreläsningsprogrammet bestod av en introduktionsföreläsning och därefter var man schemaagd en dag på motsvarande KTC för att öva vaginalt ultraljud, hysteroskopi, VE/tång/sätessförlossning samt laparoskopisimulering inkl. suturteknik.

Jag fick denna dag tilldelad först och lärde mig mycket, dels av de entusiastiska italienska ST-läkarna men också från diskussioner med kollegor från andra länder. Hur gör ni? Varför gör vi olika? Vad kan man lära av andra system? De andra två dagarna var vi placerade på kliniken enligt schema. Eftersom vi var många internationella ST-läkare fick ofta flera samma placering vilket snarast förgyllde eftersom man då hade möjlighet att inte bara jämföra med sitt eget arbete utan också höra andras erfarenheter. Det var

spännande att se förlossningsvården med stora funktionella rum och egen obstetrisk operationsavdelning med möjlighet till flera parallella ingrepp. Till neonatalavdelningen kom i princip alla nyfödda de första timmarna efter partus för att mamman skulle få vila (!). Otippat nog var de elektiva kejsarsnitten de mest förvånande att jämföra. Till det första jag såg användes tång för att få ut barnet (uterotomin vidgades inte med fingrarna innan försök att förlösa med bara handen) och huden syddes med fortlöpande kaststygn i självlåsande tråd. Jag och de observerande läkarna från Spanien och Litauen förfasades lite och bestämde oss för att stanna kvar för nästa sectio. En ny operatör kom in och då inte heller han vidgade tomin och fick ut barnet lätt förlängde han till ett t-snitt i ... huden! Vi gapade och noterade att fastän övervikts-hud ibland kan skymma så man tänker att det SKULLE ge mer plats om man kunde få bort den så gjorde det ingen skillnad och han var sen tvungen att lägga motsvarande snitt även i uterus. Detta var på en frisk förstföderska med sätesbjudning. Vi var förstummande och stannade för att se ytterligare ett snitt som var nästan normalt förutom att tången åkte fram igen. På gyn såg jag bara översiktligt stora mottagningar för ultraljud och malign gynekologi samt en operationsavdelning som påminde om den hemma.

Vi gästade läkare var där på klinisk auskultation och deltog inte i arbetet. Flera av de kliniska placeringarna var ouppstyrda och många gånger visste inte personalen att vi skulle komma, men de flesta var väldigt hjälpsamma och bristen på schema gav flexibilitet att välja vad man ville se. Kvällarna var däremot geditget planerade med museum eller sight-

seeing på eftermiddagen för de som ville och sen gemensam middag på restaurang. Vi drack massa vin och pratade om vad vi sett under dagen samt jämförde sjukvårdspolitik, finansiering, utbildning, etik och medicinskt handläggande. Hemma tycker jag ofta det räcker att prata om jobb när man är på jobbet men nu var det spännande att fortsätta till sent på kvällen. Efter tre mycket intensiva dagar med ganska lite sömn hade vi fått nya europeiska kontakter och kompisar på Facebook. Jag hade fått två extra dagar ledigt och spenderade torsdag till fredag i Barolo, med insikten av att man blir mycket klokare av att se sitt eget sjukvårdssystem i ljuset av andras. När jag kom hem kände jag mig upplyst med en tydligare definition av vad vi ska vara stolta över här hemma men också ökad ödmjukhet inför alternativa sätt att jobba.

I utbytet ingick gratis logi och det mesta av det sociala programmet. Resan får man bekosta själv men man kan efterhöra möjligheten att söka medel för flygbiljetten hos NFOG eller sin lokala chef.

Åsa Krensel
ST-läkare Södersjukhuset

Tant Trattkantarells kåseri

När jag började som vikarierande underläkare och så småningom blev AT-läkare var det snarast regel än undantag att första dagen blev jag primärjour. Det saknades nämligen alltid primärjour just den dagen.

Detta fick mig till att ompröva mitt yrkesval många gånger. Ibland är kioskiträde helt OK.

Många anekdoter berättades för att skrämna livet ur mig, enstaka för att styrka. Här kommer en av dem. Fler följer kanske.

Och det hände sig vid den tiden när det hände många konstigheter i sjukvården.

ÖL berättar för UL när vi står vid tvättningen inför op. (det var nästan alltid så).

ÖL: "Vill du veta om min och den andra underläkarens mest konstiga kejsarsnitt?"

UL: "Absolut!"

ÖL: "Hen hade försökt att utföra yttre sätesvändning på en äldre förstföderska utan att lyckas. Hon fick för ont."

UL: "Shit!"

ÖL: "Jepp."

UL: "Men vad hände sen? Hur gick det?"

ÖL: "På det här sjukhuset fick man inte föda vaginalt i säte. Man var tvungen att åka till det andra större sjukhuset i så fall, så hon valde att kejsarsnittas på det här sjukhuset".

UL: "Åhå".

ÖL: "När vi opererade, alltså jag och hen som försökte vända sätet (vi var de enda underläkarna), så upptäckte vi att det var en abdominalgraviditet, en graviditet som var fullgånget och satt i buken".

UL: "Nämen!!! Hur gick det?? Skrev ni en fallbeskrivning?"

ÖL: "Njaj. Vi pratade om det. Hen kollade litteraturen och det verkade vara ganska vanligt så vi struntade i det. Det gick bra att få ut barnet och moderkakan, men sen blev det lite komplikationer efteråt, mest troligen för att hon var lite äldre."

UL: "Oj! Hoppsan!"

Och detta är sant!

Eder fröken

Vi ses väl i Stockholm?
www.sfogveckan.se

Följ med på Privatgynekologernas utbildningsresa 2017!

**I år går resan till San Remo, Italien
27 september -1 oktober**

På programmet:

- Gynekologiskt ultraljud (Professor Lil Valentin)
- Vulvasjukdomar, genomgång och uppdatering angående diagnostik och behandling
- Uppdatering inom området gynekologisk onkologi och nya rekommendationer avseende gynekologisk hälsokontroll (Medicinsk rådgivare överläkare Karin Bergmark)
- Dessutom bidrag från föreningen

Mer information, detaljerat program och anmälan via hemsidan

www.privatgynekologerna.se

(kan också nås via SFOGs hemsida)

Anmälan senast 31 mars. Begränsat antal platser (max 60) så anmäl dig i tid!

Alla öppenvårdsgynekologer välkomna oavsett anställningsform.

Välkomna önskar styrelsen!

Ilona Barnard, Johanna Andersson, Teresia Ondrasek, Katarina Johansson

State of the Art (SOTA) Ovarialcancer

ONSDAG 17 MAJ 2017 | KL. 09.00-16.45
SCANDIC CONTINENTAL STOCKHOLM

Vetenskaplig kommitté för mötet:

Elisabeth Åvall Lundqvist
Linköpings universitet,
Linköping

Pernilla Dahm-Kähler
Sahlgrenska Universitetssjukhuset,
Göteborg

Välkommen till State of the Art (SOTA) Ovarialcancer

Den 17 maj anordnas mötet State of the Art (SOTA) Ovarialcancer i Stockholm på Hotel Scandic Continental, (mittemot Centralstationen), Stockholm. Mötet anordnas av Roche AB och vetenskaplig kommitté för mötet är Elisabeth Åvall Lundqvist, Linköpings universitet, Linköping och Pernilla Dahm-Kähler, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg.

Syftet är att sammanfatta och uppdatera det aktuella kunskapsläget avseende olika aspekter av icke-epitelial ovarial cancer och fertilitetsbevarande åtgärder hos unga kvinnor. I programmet finns punkter kring patologi, diagnostik, tumörbiologi, fertilitet och graviditet samt onkologisk behandling.

Deltagande vid symposiet är kostnadsfritt. För mer information kontakta Helena Thörmgren, helena.thormgren@roche.com.

Välkomna!

Eva Karlsson
Medicinsk Terapiområdeschef
eva.karlsson@roche.com
Tel. 072-552 58 92

Ulla Klinga
Medicinsk projektledare
ulla.klinga@roche.com
Tel. 070-967 01 03

PROGRAM 17 MAJ 2017

09.00-10.00	Registrering och kaffe
10.00-10.10	Välkomna
10.10-10.40	Patologi och diagnostik av icke-epitelial cancer Joseph Carlson , Stockholm
10.40-10.50	Diskussion
10.50-11.10	Tumörmarkörer hos unga kvinnor med misstanke om ovarialcancer Bengt Tholander , Uppsala
11.10-11.20	Diskussion
11.20-11.50	Ovarian germ cell tumours: Current and future perspectives Michael Seckl , London
11.50-12.10	Diskussion
12.10-13.00	Lunch
13.00-13.30	Ovarian sex cord stromal tumors Isabelle Ray-Coquard , Lyon
13.30-13.50	Diskussion
13.50-14.10	Fertility-sparing surgery Frederic Amant , Leuven
14.10-14.20	Diskussion
14.20-14.40	Fertilitetsbevarande åtgärder Kenny Rodrigues-Wallberg , Stockholm
14.40-14.50	Diskussion
14.50-15.20	Kaffe
15.20-15.40	Pregnancy and cancer Frederic Amant , Leuven
15.40-15.50	Diskussion
15.50-16.10	Nyheter Nationellt Vårdprogram icke-epiteliala ovarialtumörer Christer Borgfeldt , Lund
16.10-16.30	Avslut, utvärdering och frågor
16.30-16.45	Roche information utbildningskoncept och framtid inom ovarialcancer Eva Karlsson , Roche

Det gör ont där nere!

Vulvasmärta utifrån ett fysiologiskt, psykologiskt och sexologiskt perspektiv

Svensk Förening för Psykosocial Obstetrik och Gynekologi
inbjuder till symposium

Fredag 31 mars 2017 kl. 10.00 - 16.00

Rolf Luft auditorium, Karolinska Universitetssjukhuset, Solna

Varmt välkomna!

Program

Moderator *Maria Alexandersson Redvall*

09.00 Registrering och kaffe

10.00 Inledning

Margareta Goop, ordförande SFPOG

10.15 Smärta ersätter njutning – om provocerad vulvodyni

Lene Chidekel, gynekolog Göteborg

11.30 Vulvovaginal smärta – hanteringsstrategier och konsekvenser i kvinnans liv

Linnea Engman, psykolog Örebro

12.30 Lunch

13.30 Fysioterapeutens roll i ett vulvateam

Åsa Rikner, fysioterapeut Uppsala

14.30 Nu är det äntligen skönt att ha samlag

Susanne Lindström, sexolog Helsingborg

15.45 Avslutning

16.15 Årsmöte SFPOG

Avgift: Medlemmar 850 kr, heltidsstuderande och pensionärer 600 kr, övriga 1 300 kr.
Morgonkaffe och lunch ingår

Anmälan: Sker genom mail till margareta.risenfors@vgregion.se senast 1 mars 2017.
Anmälan är bindande men kan överlåtas. Uppge namn, arbetsplats och telefonnummer samt ev. specialkost. Begränsat antal platser. Alla som får plats meddelas i god tid.
Bli medlem i föreningen via www.sfpog.se.

Bakre Fornix

Köp, sälj, eller byt, varor och tjänster – med en annons når du ca 1 750 andra gynekologer. Köp och sälj vad du vill under eget ansvar.

Skicka in din annons per mail till Medlemsbladet, liselott.andersson@sfog.se
Ange namn och faktureringsadress
Pris per annons för medlemmar 75 kr

SÄLJES

Mossgrön undersökningsbrits 70 x 195 cm med pappersrullhållare och höj- och sänkbar huvudända. Pris 1 500 kr.

Undersökningslampa på mobilt stativ.
Pris 1 000 kr.

Ultraljudsapparat Aloka SSD-1100 enbart vaginal probe. Slumpas för 500 kr.

Ring 031-401051 eller 070-788 4746 för mer info.

ÅRSavgifter

Medlemsavgift SFOG	800:-
Medlemsavgift SFOG (ålderspensionär, fr o m det år man fyller 66 år)	200:-
ARG-rapportabonnemang* (medlemmar)	400:-

* Avdragsgill i deklarationen

Avgifter för icke-medlemmar

Prenumeration Medlemsbladet 5 nr/år	500:- (inkl. moms)
ARG-rapportabonnemang	250:-/rapport (exkl. moms)

**Anmäl dig till SFOG-veckan
28–31 augusti
www.sfogveckan.se**

Intressegrupper inom SFOG

Mödrahälsovårdsöverläkargruppen

Ordförande

Caroline Lilliecreutz
Kvinnokliniken plan 14
Universitetssjukhuset
581 85 Linköping
E-post: caroline.lilliecreutz@regionostergotland.se

Sekreterare

Anna Bäckström
Landstinget Västernorrland
E-post: modrahalsovardsoverlakare@lvn.se

Obstetriker och gynekologer under utbildning (OGU)

Ordförande

Paulina Arntyr Hellgren
KK, Universitetssjukhuset Örebro
Tel: 019-602 20 01
E-post: paulina.arntyr.hellgren@regionorebrolan.se

Sekreterare

Susanna Falgren
KK, Helsingborgs Lasarett
Helsingborg
E-post: susanna.falgren@skane.se

Privatgynekologerna

Ordförande

Ilona Barnard
Slottstadens Läkarhus
Fågelbacksgatan 11
217 44 Malmö
Tel: 040-985322
E-post: ilona_barnard@yahoo.se

Sekreterare

Teresia Ondrasek Jonsson
Ondrasek Läkarmottagning
Storgatan 1
852 30 Sundsvall
Tel: 070-661 04 64
E-post: teresia.ondrasek.jonsson@ptj.se

Kassör

Katarina Johansson
HELSA Specialistvård
St Larsgatan 42
582 24 Linköping
Tel: 013-460 10 00
E-post: katarina.johansson@helsa.se

Webmaster

Johanna Andersson
Aleris Specialistvård Sabbatsberg
Olivecronas väg 1
113 61 Stockholm
E-post: johanna.andersson@aleris.se

Arbets- och Referensgrupperna inom SFOG

Cervixcancerprevention C-ARG

Ordförande: Kristina Elfgren
KK, Karolinska Universitetssjukhuset,
Huddinge
141 86 Stockholm
Tel: 08-585 875 28
kristina.elfgren@karolinska.se
Sekreterare: Pia Collberg
MÖL Jämtland
Östersund
Tel: 063-15 37 35
pia.collberg@regionjh.se

Endokrinologi ENDOKRIN-ARG

Ordförande: Alkistis Skalkidou
KK, Akademiska Sjukhuset
751 85 Uppsala
Tel: 076-206 85 82
alkistis.skalkidou@kbh.uu.se
Sekreterare:
Angelica Lindén-Hirschberg
Karolinska Universitetssjukhuset
angelica.linden-hirschberg@karolinska.se

Endometriosis ENDOMETRIOS-ARG

Ordförande: Greta Edelstam
KK, Akademiska Sjukhuset
751 85 Uppsala
Tel: 018-611 00 00
greta.edelstam@akademiska.se
Sekreterare: Margita Gustafsson
Kungsbacka Närsjukhus
margita.gustavsson@gmail.com

Etik ETIK-ARG

Ordförande: Ingrid Bergelin
Kvinnosjukvården Dalarna
Tel: 0250-49 30 00
ingrid.bergelin@ltdalarna.se
Sekreterare: AnnKristin Rönnberg
KK, Universitetssjukhuset Örebro
ann-kristin.ronnberg@regionorebrolan.se
Webmaster: Anke Zbikowski
KK, Länsjukhuset Ryhov
Tel: 036-32 14 00
anke.zbikowski@rjl.se

Evidensbaserad medicin

EVIDENS-ARG
Ordförande: Annika Strandell
SU/Sahlgrenska
413 45 Göteborg
Tel: 0700-90 44 54
annika.strandell@vgregion.se
Sekreterare: Sissel Saltvedt
Karolinska Universitetssjukhuset, Solna
171 73 Stockholm
Tel: 08-517 700 00
sissel.saltvedt@sodersjukhuset.se

Familjeplanering FARG

Ordförande:
Kristina Gemzell-Danielsson
Karolinska Universitetssjukhuset, Solna
171 76 Stockholm
Tel: 08-524 800 00
kristina.gemzell@ki.se
Sekreterare: Helena Kopp-Kallner
Danderyds sjukhus
Stockholm
Tel: 070-440 20 70
helena.kopp-kallner@ki.se

Ofrivillig Barnlöshet FERT-ARG

Ordförande: Kjell Wänggren
Reprod.medicin
Novumhuset, Karolinska Huddinge
Tel: 08-585 80 00
kjell.wanggren@karolinska.se
Sekreterare: Åsa Magnusson
KK, Sahlgrenska
Verksamhetsområde Gynekologi och
Reproduktionsmedicin
Sahlgrenska Universitetssjukhuset
413 45 Göteborg
Tel: 031-342 00 00
asa.magnusson@vgregion.se

GLOBAL-ARG

Ordförande: Birgitta Essén
Inst för kvinnors och barns hälsa
IMCH
Akademiska sjukhuset
751 85 Uppsala
birgitta.essen@kbh.uu.se
Sekreterare: Michael Algovik
Global-ARG@telia.com

Hemostasrubbningar HEM-ARG

Ordförande: Anna Hagman
Norra Älvsborgs Länsjukhus NÄL
461 73 Trollhättan
Tel: 010-435 00 00
anna.c.hagman@vgregion.se
Sekreterare: Hanna Östling
Universitetssjukhuset Örebro
Tel: 019-602 18 19
hanna.ostling@regionorebrolan.se

Mödra-Mortalitet MM-ARG

Ordförande: Sissel Saltvedt
Karolinska Universitetssjukhuset, Solna
171 76 Stockholm
Tel: 0727-11 51 61
sissel.saltvedt@karolinska.se
Sekreterare: Annika Esscher
Akademiska Sjukhuset
751 85 Uppsala
Tel: 018-611 00 00
annika.esscher@akademiska.se

Perinatologi PERINATAL-ARG

Ordförande: Karin Pettersson
KK, Karolinska Universitetssjukhuset
Huddinge
141 86 Stockholm
Tel: 08-585 875 36
karin.pettersson@karolinska.se
Sekreterare: Marie Blomberg
KK, Universitetssjukhuset Linköping
581 85 Linköping
Tel: 013-22 20 00
marie.blomberg@regionostergotland.se

Perinatologi PERINATAL-ARG

– fosterövervakning

undergrupp till PERINATAL-ARG

Ordförande: Isis Amer-Wählin

isis.amer-wahlin@ki.se

Sekreterare: Karin Lundmark

karin.lundmark@nll.se

**Psykosocial Obstetrik och Gynekologi
samt Sexologi POS-ARG**

Ordförande: Lena Moegelin

KK, Södersjukhuset, Stockholm

Tel: 08-616 10 00

lena.mogelin@sodersjukhuset.se

Sekreterare: Lena Holzman

KK, Södersjukhuset, Stockholm

Tel: 08-616 10 00

lena.holzman@sodersjukhuset.se

Robson-ARG

Ordförande: Lars Ladfors

Göteborg

lars.ladfors@sfog.se

Sekreterare: Sophia Brismar

Danderyd

sophia.brismar-wendel@ds.se

Tonårsgynekologi TON-ARG

Ordförande: Lena Marions

KK, Södersjukhuset

lena.marions@ki.se

Sekreterare: Pia Jakobsson Kruse

Sundsvalls sjukhus

KK, Södersjukhuset

pia.jakobsson-kruse@sodersjukhuset.se

Ultraljudsdiagnostik ULTRA-ARG

Ordförande: Peter Lindgren

Centrum för fostermedicin

Karolinska Universitetssjukhuset

141 86 Stockholm

peter.lindgren@karolinska.se

Sekreterare: Emelie Ottosson

emelie.ottosson@vgregion.se

**Urogynekologi och vaginal
kirurgi UR-ARG**

Ordförande: Marie Westergren

Söderberg

KK, Södersjukhuset

118 83 Stockholm

Tel: 08-616 10 00

marie.westergren-soderberg@

sodersjukhuset.se

Sekreterare: Riffat Cheema

riffat.cheema@skane.se

Vulva VULV-ARG

Ordförande: Nina Bohm-Starke

nina.bohm-starke@ds.se

Sekreterare: Christina Rydberg

KK, Varbergs sjukhus

432 81 Varberg

Tel: 0340-48 10 00

christina.rydberg@lthalland.se

Arbets- och Referens-Grupp-Utvecklings-Samordnare

ARGUS

Ove Axelsson

SFOG-Kansliet

Drottninggatan 55, 2 tr

111 21 Stockholm • Tel: 08-440 01 75

E-post: ove.axelsson@kbh.uu.se

SFOG-Kansliet

Susanne Lundin • Diana Mickels

Drottninggatan 55, 2 tr

111 21 Stockholm

Tel: 08-440 01 75 • Fax: 08-22 23 30

kansliet@sfog.se • www.sfog.se

SFOG

MEDLEMSANSÖKAN

www.sfog.se

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi är en förening för alla läkare som är verksamma inom specialiteten, specialister såväl som icke-specialister. SFOG är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och den äldsta sektionen inom Svenska Läkaresällskapet.

Alla medlemmar i SFOG är anslutna till Nordisk Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG) och Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique (FIGO), Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS) samt European Board and College of Obstetricians and Gynecologists (EBCOG). Som SFOG medlem bör man vara medlem i Sveriges Läkarförbund och Svenska Läkarsällskapet.

I Medlemsbladet, som publiceras fem nummer per år, dryftas angelägenheter som berör specialiteten. Där annonseras också fortbildningskurser, möten och symposier. Man får också ACTA Obstetrica et Gynecologica Scandinavica, som utkommer med 9-12 nummer per år.

Föreningen har ett antal arbets- och referensgrupper (AR-Grupper) som är öppna för alla. Dessa grupper bevakar olika delar av specialiteten, ger ut ARG-rapporter och medverkar till vidareutbildning. Som medlem i SFOG är man abonnent på ARG-rapporterna till en reducerad kostnad (400:-/år).

Årsavgiften till föreningen är 800 kronor. Prenumeration på ARG-rapporter är avdragsgill i deklARATIONEN. I och med Din anmälan registreras Du i SFOGs medlemsregister. (Avgiften gäller endast medlemskap i SFOG)

För medlemmar i SFOG anordnas fortbildningskurser. SFOG ansvarar för det vetenskapliga programmet inom obstetrik och gynekologi vid den medicinska riksstämman.

De flesta som söker nytt medlemskap är fortfarande under utbildning.

Obstetiker/Gynekologer under Utbildning – (OGU) är en av flera intressegrupper inom SFOG. OGU vänder sig till alla under specialistutbildning men även till vikarierande yngre kolleger med intresse för specialiteten och yngre specialister. Aktiviteterna går bl a ut på att bevaka specialistutbildningens utformning och innehåll, att försöka underlätta för internationellt utbyte som del av utbildningen och att arrangera en årlig konferens för utbildning och debatt om utbildningsfrågor inom specialiteten.

Bli medlem i SFOG, så kan Du hålla Dig välinformerad om vad som händer inom Din specialitet.

Anmäl dig via SFOGs hemsida, www.sfog.se, Medlemsansökan